

TétékásNyúz

Az ELTETTKHÖK hetilapja
info: nyuz@elte.hu
<http://nyuz.elte.hu>

XLV. félévfolyam 11. szám
2012. november 28.

**Az új felsőoktatási törvény
(5. oldal)**

**Energiaital, a káros szenvedély
(7. oldal)**

**A zöld tündér
(17. oldal)**

Pályázat sport- és kulturális támogatásra

Mezey Barna, az ELTE rektora és Kalina Gergely, az EHÖK elnöke pályázatot ír ki a hallgatók és alkalmazottak sport- és kulturális tevékenységének támogatására. Az elnyert összegek 2013. január 1–augusztus 31. között használhatók fel, jelentkezési határidő: 2012. december 6.

Sporttámogatásra pályázni lehet különösen a következő céllal:

- egyetemi, kari, kollégiumi szabadidős sporttevékenység (edzések, háziversenyek stb.) biztosítására;
- felsőoktatási versenyeken való részvételre, azok szervezésére.

Kulturális támogatásra pályázni lehet különösen a következő céllal:

- egyetemi, kari, kollégiumi kulturális és tudományos tevékenységre és rendezvényre
- az Egyetemen működő kulturális szervezetek, együttesek támogatására.

forrás: <http://www.elte.hu>

Adományozzon szemetet!

Öt gyűjtődoboz elhelyezésével csatlakozott az ELTE Egyetemi Könyvtára a Fészek Gyermekvédő Egyesület akciójához.

Minden egyes bedobott csokipapír 2 forint támogatást jelent az egyesület átmeneti gyermekotthona lakóinak. Az olvasók három ponton – az aulában, a kölcsönzőben és a tájékoztatóban –, a könyvtár dolgozói még további két helyen dobhatják be a csokoládé csomagolásokat a kihelyezett gyűjtőládákba.

A Fészek Gyermekvédő Egyesület 1998 óta kiemelten közhasznú minősítésű. Országos nevelőszülői és helyettes szülői hálózatot működtetnek és rendszeresen tartanak helyettes szülői-, nevelőszülői képzéseket, felkészítő tanfolyamokat. Fontos feladatuk az Átmeneti Gyermekotthonukba került gyermekek gondozása. Folyamatosan várják cégek jelentkezését csokipapír-gyűjtő akciójukhoz. A gyűjtés több szakaszból áll, az első szakasz november végén zárul le, a következő pedig 2013 tavaszán.

forrás: <http://www.elte.hu>

Tudományos és innovációs tehetségkutató

Elsőéves egyetemisták és főiskolások is részt vehetnek a 22. Ifjúsági Tudományos és Innovációs Tehetségkutató Versenyen, amelyen a műszaki, a természettudományi, a környezetvédelmi, az informatikai és a matematikai terület innovatív alkotásait, találmányait és tudományos munkáit díjaz-

za a Magyar Innovációs Szövetség. A legjobbak ösztöndíjat kapnak.

A pályázaton egyénileg vagy kétfős csapatba szerveződve pályázhat minden 1992. október 1. és 1999. augusztus 31. között született fiatal: egyetemisták, főiskolások közül csak elsőévesek vehetnek részt a versenyen, akkor, ha a pályázati munkát az egyetem, főiskola megkezdése előtt kezdték. Pályázhatnak határon túli magyar fiatalok is, de az európai döntőn csak azok vehetnek részt, akik magyarországi iskolába járnak. A kidolgozandó vagy megoldandó feladat max. kétoldalas vázlatát doc formátumban kell eljuttatni adathordozón vagy e-mailben 2013. január 7. 15 óráig.

Nyeremények:

I. díj: (max. három) havi 30 000 Ft-os ösztöndíj egy évig

II. díj: (max. három) havi 20 000 Ft-os ösztöndíj egy évig

III. díj: (max. négy) havi 10 000 Ft-os ösztöndíj egy évig

a fiatalok szakmai, tudományos továbbfejlesztésének támogatására.

A legfiatalabb díjazott megkapja a Siemens Zrt. 100 000 Ft-os Junior

Ösztöndíját is. A legjobb pályamunkát beadó határon túli pályázó a Magyar Innovációs Szövetség 100 000 Ft-os ösztöndíjában részesül.

Az első és második helyezett fiatalok által megjelölt egy-egy tanár

egyszeri 100 000 Ft-os ösztöndíjban részesül. A legjobb három

pályázat lehetőséget kap arra, hogy részt vegyen az európai döntőn,

amelyet 2013 szeptemberében rendeznek Prágában.

forrás: <http://www.elte.hu>

Rátz Tanár Úr Díjat kapott Borhidi Attiláné

Az Apáczai nyugdíjas biológianőre a „tanárok Kossuth-díját” vehette át 2012. november 21-én a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. Az 1967-től 2012-ig a gimnáziumban dolgozó tanárnő már az ötödik apáczais tanár, aki ebben az elismerésben részesült.

2012. november 21-én adták át a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében az idei Rátz Tanár Úr Életműdíjakat. A díjazottak között volt az ELTE Apáczai Csere János Gyakorlógimnázium nyugalmazott vezetőtanára, Borhidi Attiláné is. A Graphisoft, a Richter és az Ericsson Magyarország által alapított díjat a matematika, a fizika, a biológia és a kémia tanítása terén elért kimagasló eredményekért, pedagógusi életművéért veheti át évente nyolc kiváló tanáregyéniség, akiket legújabbán egy volt tanítványuk is köszönt a helyszínen. A Borhidi tanárnőről szóló méltatás Kriván Gergelytől származott. Az 1976-ban az Apáczaiiban érettségizett volt tanítvány jelenleg a Szent László Kórház Csontvelő-transzplantációs Osztályát vezeti.

Borhidi Attiláné 1955-ben kezdte pályáját. 1967-től 2012-ig tanított az Apáczaiiban, tehát jóval nyugdíjba vonulása után is részt vett az iskola életében szaktanárként, osztályfőnök-helyettesként. Az Apáczai Gyakorlógimnáziumban több mint négy évtizeden keresztül generációk sorával szerettette meg a biológiát. Tanítványai közül többen is kimagasló helyezést értek el az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen, a Kitaibel Pál Versenyen és más megmérettetéseken. A tanárnő Holics László, Villányi Attila, Flórik György és Pfeiffer Ádám után immár az ötödik apáczais tanár, aki a „tanárok Kossuth-díjának” is nevezett elismerésben részesült.

forrás: <http://www.elte.hu>

Arenberg-díj – felhívás

A Coimbra Csoport egyetemi hálózat közzétette az idei évre az Arenberg-díjra szóló pályázati felhívását volt Erasmus-hallgatók számára. A díj összege 5000 euró, amelyet a pályázatban nyertes hallgató egy összegben kap meg.

A díjra azok a frissen végzett ELTE-s hallgatók pályázhatnak, akik a

benyújtási határidőt megelőző egy évben (2011. november 30. és 2012. november 30. között) szereztek diplomájukat és korábban cserehallgatók voltak Erasmus-ösztöndíjjal egy másik, a Coimbra Csoporthoz tartozó egyetemen. A pályázat beérkezésének határideje: 2012. november 30. 24:00

Részletes információkért látogassatok el a http://www.elte.hu/balozati_hallgatoi_mobilitas oldalra.

A tavalyi Arenberg-pályázat nyertese Tóth-Czifra Júlia volt, aki irodalom- és kultúratudomány mesterszakon végzett az ELTE-n és Leidenben töltött egy szemesztert Erasmus ösztöndíjjal. Pályázatában kifejtette, hogyan segítette leideni tartózkodása kutatói munkájában és szakdolgozata megírásában. Tóth-Czifra Júlia jelenleg az ELTE BTK PhD-hallgatója.

forrás: <http://www.elte.hu>

Tartalomjegyzék

HÖK.....	4-5
<i>(MATSZACS; Az új felsőoktatási törvény; Rangsor)</i>	
Sport.....	6
<i>(ELTE-BEAC hírek)</i>	
TTT.....	7
<i>(Újabb káros szenvedély)</i>	
Magyar expedíciók.....	8-9
<i>(Torday Emil)</i>	
Faliújság.....	10-11
Tudósítás.....	12-13
<i>(Környezetvédelem jegyében)</i>	
TTT.....	14-15
<i>(Antik egyiptomi ételek; Sarki fények árnyékában)</i>	
Helyvektor.....	16
<i>(Pizzásfiú újrátöltve)</i>	
Kritika.....	16
<i>(Egy állati doki)</i>	
Cooltér.....	17
<i>(A zöld tündér)</i>	
Négyeshatos.....	17
<i>(Ítékezés)</i>	
Belszíni fejtés.....	18
VeddfELTEis.....	19
<i>(Környezetvédelem fontosságá)</i>	
Mozizóna.....	19
<i>(Dexter)</i>	

Állóvíz, magyar tenger

A héten olvastam egy cikket arról, hogy a magyar gazdaság szinte még mindig az EU-s csatlakozás kori szinten van. Ami persze nem baj, mondhatnánk, hiszen:

a; válság van és minden országban recesszió van.
b; nem fontos az állandó növekedés.

Kezdjük a végén, szerintem sem feltétlenül a növekedés a kulcskérdés, átalakulhatna a gazdaság is, leépülhetnének a hőerőművek, az ottani dolgozókat szépen átképeznék a megújuló energiák karbantartóivá, szakértőivé. Persze ez az egész elég idillikus, de lehet – főleg, hogy december 21-én világvége... – szükségyszerű. Aki egyetért, az hajtsa fel Serge Latouche *A nemnövekedés diszkrét bája* című könyvét – korábban már írtunk róla a *Nyúz* hasábjain.

Igen, máshol is válság van, meg válság volt. Csak nálunk néz ki úgy, hogy egyre inkább általánossá válik az egész. Hiszen olvashatunk további cikkeket, amelyek a többi visegrádi ország sikeres válságkezeléséről szólnak, nem úgy rólunk. Persze ehhez az kell, hogy ne feltétlenül *MTI*-s híreket olvassunk, ahogy erre a politika kommunikációs előadáson is felhívták a figyelmünket az előadók a múlt héten a Harmónia teremben. Ahogy külföldi sajtóban sem olvashatunk arról, hogy bezzeg-ország lenne hazánk, illetve jó, ha még olvashatunk Magyarországról.

Az előadás, amit a Forum Corvinum szervezett, mint mindig most is remek volt, bár adatok nincsenek róla, azért kíváncsi lennék, hogy egy az ELTE-n tartott Corvinusos előadást mennyivel látogat több ELTE-s, mint egy Corvinuson rendezett.

Én viszont csak buzdítani tudok mindenkit, hogy keresse az alkalmakat, amikor ilyen-olyan előadást szerveznek a pesti egyetemek, főiskolák (BKF – *Komm 7*), hiszen rengeteg új gondolattal találkozhatunk, remek embereket hallgathatunk végig, akikkel amúgy nem feltétlenül találkozunk nap mint nap az interneten vagy az újságokban, pláne nem az előadóknál.

A másik gondolat, ami eszembe jutott, hogy míg a világ többi részén elég, ha az embernek van egy jó ötlete, addig itthon ez nem feltétlenül igaz. Mert ha van egy jó ötleted (céges innováció vagy egy új termék, szolgáltatás... bármi), az még nem elég, mert kiutálnak, sok esetben megfúrják a terveidet, viszont ha van valami vagy valaki, aki ugyanazt csinálja, akkor lehet konkurálni, utálni a másikat és majd lassan de biztosan ebbe az állandó harcba becsatlakozik az egész ország.

Tehát a tanulsága a hétre, hogy lassan csak nálunk lesz válság, valamint csak akkor fogjunk bele valami újba, ha tudunk ellenségképet is csinálni mellé, mert egyébként itthon senkit sem fog érdekelni.

Török Balázs
Tétékás Nyúz Főszerkesztő
foszerkeszto@ttkhok.elte.hu

TétékásNyúz XLV. félévfolyam, XI. szám.

Kiadja az ELTE TTK HÖK. **Felelős kiadó:** Ferdinandy Bence, a HÖK elnöke. **Főszerkesztő:** Török Balázs.

Vezetőszerkesztő: Kőnig Rita. **Tördelő:** Saáry Ákos. **Olvasószerkesztők:** Erdős-A. Tímea, Szalai Evelin. **Címlap:** Mihály Eszter.

Rovatok: Belszíni fejtés (Panni), Cooltér (Szalai Evelin), Helyvektor (Saáry Ákos), Kritika (Fontányi A.), Magyar Expedíciók (cili), Mozizóna (Budafai Viktória, Mihály Eszter), Négyeshatos (B. Andi), Sport (Verus), TTT (Kőnig Rita, Karsai Richárd), Tudósítás (Horváth Anna), VeddfELTEis (B&É).

Honlap: <http://nyuz.elte.hu>. **E-mail:** nyuz@elte.hu. **Telefon:** 372-2654, lapzárta után 30/806-3000. **Fax:** 372-2654.

Lapzárta: péntek 12:00. Készült a Demax Művek nyomdaipari Kft. nyomdájában 1200 példányban.

A Nyúz a Magyar Egyetemi és Főiskolai Sajtó Egyesület tagja.

A főszerkesztő elérhetőségei: foszerkeszto@ttkhok.elte.hu; személyesen fogadóidőben (péntek 11-13) Déli Hali (00.732).

MATSZACS

Avagy a jól definiált közélet és érdekképviselő

Az ELTE TTK HÖK Matematika Szakterületi Csoportjának tevékenysége, a tagok aktivitásának köszönhetően igen széleskörű, a tanulmányi segítségnyújtástól kezdve a szakmai és közéleti rendezvényeken keresztül, a kar külügyein át, a szociális ügyekig mindenhol megtalálhatóak a lelkes csoporttagok, akik szabadidejüket, és energiájukat áldozva próbálnak meg mindent megtenni hallgatótársaik és saját érdekükben.

Engem Kuti Péternek hívnak, jelenleg én koordinálok az említett Szakterületi Csoport (SzaCs) működését. Hogy hogyan is csöppentem én ide? Mióta az egyetemre járok mindig is érdekelt a közélet, egy kicsit mindig is szerettem volna tenni másokért, ezért is jelentkeztem mentornak. Úgy gondoltam ez tökéletes hely számomra, ahol hozzájárulhatok a matekos közösség épüléséhez. Mentorként, ahogy folyamatosan egyre többet és többet tudtam meg a MATSZACS működéséről, úgy egyre jobban érdekelt, és szívesebben segítettem, ahol tudtam. Idén márciusban az a megtiszteltetés ért, hogy a TTK HÖK Küldöttgyűlése megválasztott matematika szakterületi koordinátornak. Azóta igyekszem egyre jobban végezni feladataimat és összehangolni a csoport működését.

A májusban lezajlott képviselőválasztás során Ti, a szakterület hallgatói is bizalmat szavaztatok nekem, így a TTK HÖK legfőbb döntéshozó szerveinek, a Küldöttgyűlésének tagjává választottatok. Ez a szerepkör szintén nagyon fontos, talán sokan nem tudtok róla, de minket képviselőket kereshettek bármilyen kéréssel, ami az egyetemi létetekkel kapcsolatos, mi igyekezni fogunk ezeket megvalósítani, az illetékes szervekhez továbbítani. Azt, hogy kik is a szakos képviselőitek megtalálhatjátok a ttkhok.elte.hu-n, vagy a matszacs.elte.hu-n, keressétek őket bizalommal!

Sokan, amikor meghallják, hogy szakterületi koordinátor vagyok, megkérdezik, hogy tulajdonképpen mi is ez, gyakran a „Most te vagy itt a főnök?” kérdés is előkerül. A válasz természetesen nem, az én feladatom csupán biztosítani azokat a feltételeket, amelyek mellett a lelkes, aktív tagok el tudják érni céljaikat. Egy kicsit min-

dig úgy gondoltam a SzaCs-ra, mint egy olyan helyre, ahol bárki meg tudja valósítani az általa megálmodott dolgokat, amelyek esetleg több embernek is jók lehetnek. Szerencsére nem csak én gondolom így, hanem már a nálam jóval régebben aktívan itt tevékenykedő emberek is, talán ennek köszönhető az, hogy most ennyi mindent tudunk adni a hallgatónak.

Egy szakterületi koordinátornak persze nem csak a csoporttal kapcsolatos teendői vannak, a TTK HÖK tisztségviselőjeként az Önkormányzatban felmerülő feladatok végzése is nagyon fontos. Én abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy ezekben is teljes mértékben támogatnak a MATSZACS aktív emberei, bármikor számíthatok a segítségükre. Talán ezt emelném ki mint a SzaCs egyik legnagyobb előnyét: egy baráti társaság, hasonló érdeklődési körrel. Ez teszi igazán erőssé, és emiatt valósulhatnak meg olyan rendezvények, mint például a Matekos Teadélután, ami még soha nem látott népszerűségnek örvend, vagy a gólyatáborunk, ami az elmúlt években a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Karral közösen került megrendezésre, és büszkén mondhatom, hogy köszönhetően az utóbbi évek szervezőinek igazán profivá vált, abszolút értéket ad résztvevőinek.

Matematika szakos hallgatóként nagyon nagy öröömre szolgál, hogy a Matematikai Múzeum, Holló-Szabó Ferenc, és Kabai Sándor vezényletével újult erővel, igen dinamikusan fejlődve halad előre. Egyre jobban belakja új helyét, az Északi épület kémia portája feletti kis „üvegkalitkát”, ahol minden polc egy-egy emberhez tartozik, és a munkásságának egy részét hivatott bemutatni. A Múzeum ad otthon a már említett teadélutánoknak is, valamint a MASZAT korrepetálások nagy része is

itt zajlik. A MATSZACS és a MATMÚZ közös projektje a Matematikai Esték előadássorozat, amely immáron heti gyakorisággal várja a hallgatóságot, olyan elismert előadókkal, mint például Szilassi Lajos, vagy Molnár Emil. Az előadások különböző matematikai témákat dolgoznak fel, a matematikához kevésbé közel álló emberek számára is érthetően.

Természetesen a zenés-táncos mulatságok is elmaradhatatlanok a közösségi életben, ebben a tekintetben is igyekszünk a lehető legtöbbet adni, és a legjobb hangulatú bulikat megszervezni. Ebben történetesen óriási segítséget nyújtotok Ti, akik eljöttök, és jól érzitek magatokat, természetesen nagyon szívesen veszünk minden visszajelzést ezzel kapcsolatban is, hogy Ti milyen rendezvényeket szeretnétek. Ajánlani tudom például az igen közeli (csütörtöki) GEO-metria nevezetű rendezvényt, ez az álnév egy Földes-matekos barátságbulira utal, ami az R33 nevű szórakozóhelyen fog megrendezésre kerülni.

Természetesen ez az egy oldal csupán tevékenységünk töredékének bemutatására elég, amennyiben érdekel, hogy mivel is foglalkozunk, megtetszett valami, amellyel szívesen tevékenykednél, vagy esetleg van ötleted, amelyet szeretnél megvalósítani, akkor bátran keress bennünket a matszacs.elte.hu oldalon, vagy a matekszk@ttkhok.elte.hu e-mail címen, és legyél részese ennek a kiváló csapatnak!

Kuti Péter
Matematika szakterületi koordinátor
matekszk@ttkhok.elte.hu

Az új felsőoktatási törvény

Külső-belső változások

A Hallgatói Önkormányzatok tisztségviselői lassan paragrafusokkal fognak álmodni. Na de mi is az oka, hogy mindenki a szabályzatokat bújja?

A magyarázat meglehetősen egyszerű, jelenleg univerzális válasz szinte minden felsőoktatásbeli változásra: az új felsőoktatási törvény. Ugyanis a törvény, és a hozzá tartozó rendeletek két szinten is megkövetelik az alájuk rendelt szabályzatok átírását. Egyrészt a fogalomhasználatot az éppen aktuális törvényhez kell igazítani, másrészt az érdembeli változásokat át kell emelni, adott esetben új szabályokat alkotni, amelyek a törvénynek megfelelnek. Ez természetesen legérzékenyebben a Hallgatói Követelményrendszert érinti, amelynek átírása, átgondolása amúgy is esedékes volt. A végső döntést a Szenátus fogja meghozni decemberben, illetve második körben tavasszal, így addig a változásokról szóló híreket nem szabad készpénzként kezelni, hiszen több előterjesztés is érkezett a Szenátus elé különböző forrásokból.

Az egyszerűbb kör a szimpla stilsztika, például egyes betérjesztések szerint nem beszélünk egységes képzésről, illetve a felsőfokú szakképzést is felváltja a felsőoktatási szakképzés kifejezés. Apró, de fontos változás, hogy

a 2012 előtt kezdettek tanulmányainak finanszírozási formái is „átneveződtek”, és államilag támogatott, valamint költségtérítéssel képzések helyett állami ösztöndíjas és önköltséges tanulmányokról beszélünk, de az elnevezésen túl érdembeli változás ezen hallgatók státuszában nem történt. De ha már amúgyis HKR-t módosítunk, olyan dolgokra is figyelünk, hogy az ETR kifejezést számúzzuk a szabályzatból.

Az egységes szóhasználaton túl a törvényben leírtakhoz kellett igazítani a HKR teljes egészét, így az általános részben is több változtatás történt, amely befolyásolja a hallgatók tanulmányait. Például a Köztársasági ösztöndíjról szóló paragrafus felduzzad, így egységesebb képet adva róla, illetve ha minden jól alakul, jövő szeptembertől szabadon választható kreditjeitek egy részét önkéntes munkával is megszereshetitek, utóbbi rendszerének a kidolgozása jelenleg is folyamatban van. Fontos, hogy a mindenki által ismert, „első három félévben 36 kredit nem teljesítése esetén elbocsátanak” szabály,

valamint az átsorolás szabályozása is változik. Az előbbinél a kreditérték változhat, az utóbbinál pedig egy valószínűleg szakonként meghatározott tanulmányi átlag eléréséhez is kötni fogják az átsorolás alóli mentességet. A hallgatói ösztöndíjszerződés mint fogalom, és mint a hallgatói jogviszony állami (rész) ösztöndíjas képzésen való létrejöttéhez szükséges feltétel is bekerült a HKR-be, illetve kiküszöbölésre került egy hiba, így most már a BSc-MSc átmenetnél a hallgatói jogviszony nem szűnik meg, hanem folyamatos marad, amennyiben a hallgató mesterképzésre felvételt nyert. A törvény következtében megszigorodtak a záróvizsgára bocsátás szabályai, kiemelten arra vonatkozóan, hogy az abszolutórium megszerzése után milyen időintervallumban lehet letenni a záróvizsgát.

Tehát összességében elmondható, hogy egyetemi szintű szabályok változnak meg, amelyek predestinálják, hogy a kari szabályzatok is frissülni, változni fognak. Kérünk Titeket, hogy kövessétek figyelemmel a tájékoztatásokat, hogy ne érhesen meglepetés sem a vizsgaidőszakban, a következő félévben. A *Nyúz* hasábjain mindig az aktuális és megbízható információkat olvashatjátok, de ha kérdésetek, észrevételek lennének, nyugodtan forduljatok a TTK HÖK-höz!

Nagy Katalin
tanulmányi elnökhelyettes
ELTE TTK HÖK

Rangsor

A „HVG Diploma 2013” című kiadványban megjelent adatok szerint, amelyet okkal tekinthetünk a magyar felsőoktatás egyik mércéjének, újból jól teljesített Karunk, hiszen megszerztük az első helyet a Természettudományi képzésterületi rangsorban. Az oktatók kiválóságát összegző táblázatban nagy hangsúlyt fektettek természetesen a tudományos fokozatokra, de emellett olyan mutatók is bekerültek, mint az oktatók és hallgatók aránya.

A táblázatból kitűnik, hogy a természettudományi karoké az elsőbbség.

Az összetett kari rangsóban azonban már előkelő pozícióban jelennek meg az orvostudományi és a bölcsészettudományi karok is, mint a SE-ÁOK, az ELTE BTK vagy vidéki orvostudományi és természettudomány karok.

Azonban a lista elején szereplő karoknál sokszor kileng, a kiváló oktatói gárda nem szükségszerűen jár együtt kiváló hallgatói minőséggel. Az *EduLine* cikke megjegyzi, hogy az ELTE TTK-n az oktatók, az ELTE PPK-n pedig inkább a hallgatók kiválósága jelenik meg az adatokban.

A cikkben még kiemelik az általános orvosi képzéseket, amelyek szintén kiemelkedően jól végeznek évről-évre, ilyen a már említett SE-ÁOK, a Pécsi, Szegedi és Debreceni Általános Orvostudományi Kar.

Törceee

(az *EduLine* cikke alapján, Kép: *HVG Diploma 2013*)

Rang	Intézmény	Hallgatók kiválósága rang	Oktatók kiválósága rang
1	Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar	4	2
2	Eötvös Loránd Tudományegyetem Természettudományi Kar	10	6
3	Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar	2	15
4	Szegedi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar	17	5
5	Debreceni Egyetem Általános Orvostudományi Kar	14	12
6	Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kar	19	10
7	Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar	28	8
8	Debreceni Egyetem Bölcsészettudományi Kar	25	14
8	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Természettudományi Kar	38	1
8	Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar	23	16
11	Eötvös Loránd Tudományegyetem Pedagógiai és Pszichológiai Kar	6	35
12	Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar	23	21
13	Budapesti Corvinus Egyetem Közgazdaságtudományi Kar	12	34
14	Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar	33	17
15	Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építőmérnöki Kar	20	38

ELTE-BEAC hírek

DECEMBERI SPORTDÖMPING

A nagy hideg ellenére a december sok izzadással és szórakozással járó programot ígér az ELTE-BEAC szervezésében. Cikkünkben felsorakoztatjuk a leginkább vérpezsdítő eseményeket, amelyekre mindenképp érdemes ellátogatni, ha sportolni, netán szurkolni támadna kedvünk. Vigyázat, az izomláz garantált!

ÉJSZAKA A BEAC-ON

Sportéjszaka? Sportéjszaka! A korábbi évek hagyományára és népszerűségére alapozva idén is megrendezik az Éjszakai Sportnapot, amelyen az érdeklődők ismét némiképp szokatlan napszakban próbálhatják ki az ELTE-n elérhető sportlehetőségek legjavát. December 14-én 18:00-tól veszi kezdetét a hajnalba nyúló sportmaraton a Bogdánfy úti Sporttelepen, amelynek során a fekete és fehér pólós fanatikuskok a labdarúgás, kosárlabda, röplabda és floorball meccseinek oltárán akár csapatjátékosként, akár szurkolóként is izzadhatnak.

Az egyéni testmozgások szerelmesei az ELTE sportösztöndíj-sainak jóvoltából többek között az Éjszakai Fejlesztés Futás, harcművészeti órák, spinning, kettlebell és TRX kipróbálása során szerezhettek egy kevés izomlázat. A szervezők természetesen a hölgyekről sem feledkeztek meg: az Aerobic Night keretein belül hastánc, kick-boks, pilates és zumba színesíti a sportpalettát. Sőt, ami még biztosan lesz: éjszakai lasertag, kviddics, X-box, Társasjátéklarang, Nagy Éji Zenélés, csocsó és további bemutatók.

A programokra előzetesen nevezni csapatonként és egyénileg a <http://ejszakaisport.elte.hu> oldalon

tudtok. Napi sportajánlóért és érdekességekért kövesd figyelemmel a rendezvény hivatalos facebook oldalát! Töltsünk el kötetlenül, jó hangulatban, sportosan együtt egy éjszakát, és fedezz fel egy számodra ismeretlen sportágat!

II. ELTE ALUMNI KUPA

Az ELTE Alumni Szervezet, a Karrierközpont és az ELTE-BEAC szervezésében hagyományteremtő tornára hívjuk egyetemünk volt hallgatóinak kispályás labdarúgó csapatait! A torna célja az egyetemi sportélet bemutatása, kapcsolatok kiépítése az egyetem és a volt hallgatók között, továbbá az Alumni rendszer ismertetése. A meghívott csapatok a Jogász Bajnokság, Bölcsész Bajnokság és Lágymányosi Bajnokság, valamint a régebbi egyetemi bajnokságok csapatai. Várjuk azon volt hallgatóinkat is, akik erre az alkalomra állnak össze egy csoporttal! A kupa 2012. december 14-én, pénteken 18 órakor kezdődik az ELTE Bogdánfy úti Sporttelep műfüves pályáin. A tornára 2012. december 12-ig lehet jelentkezni az eltese2008@gmail.com e-mail címen. Az első 16 csapat nevezését tudjuk elfogadni.

TÉLI FOCIBAJNOKSÁG

Indul a Téli focibajnokság az ELTE-BEAC szervezésében! Jelkezz már most Budapest legjobb egyetemi téli kispályás focitornájára! Egyesületünk célja, hogy minél szélesebb körben szervezzünk egyetemi hallgatók számára sportolási lehetőséget. Az ELTE sátorral fedett műfüves pályái remek lehetőséget nyújtanak télen is a foci szerelmeseinek. Egy jó alkalom arra, hogy télen, a vizsgaidőszak alatt is az egyik legnagyobb sporttal töltsétek a szabadidőtöket.

A következő napokon indulnak bajnokságok: hétfő (12 csapat), kedd (12 csapat), szerda (24 csapat) és csü-

törtök (12 csapat). Adott napra, adott osztályba az első 12 csapat nevezését tudják elfogadni a szervezők november 30-ig, nevezési lap kitöltésével, nevezési díj befizetésével. A bajnokságok december második hetében kezdődnek és február végéig tartanak. Játéknaponként 12-12 csapat játszik 11 fordulón keresztül. A meccsek 17:45–22:00 között kerülnek megrendezésre az ELTE Bogdánfy úti sátras műfüves pályáin. Az első három csapat érem-, kupa- és oklevél-díjazásban részesül.

Nevezési lapok letölthetőek a www.eltefoci.hu oldalról. További információért keresd az ELTE-BEAC szervezőit az eltese2008@gmail.com e-mail címen!

VÁROSISMERETI CSAPATVERSENY

2012. december 16-án vasárnap 10 órától az ELTE-BEAC Természetjáró Szakosztálya megrendezi az 5. Városismereti Csapatversenyt. A találkozó 9:45-kor lesz a Gödör (most Akvárium) előtt.

A csapatversenyről a szervezők a következőket árulták el: „Meghirdetett rajthelyen gyülekezünk, majd a szervezők 3-4 fős csapatokat alkotnak

megadott szabályok szerint. Megkapjuk az első nyomot, és útközben feladatok várnak ránk. A lényeg, hogy megtaláljuk a következő pontórt a következő nyommal és feladvánnyal egészen a célig. Közben felfedezünk mindent, ami utunkba esik! Verseny-szellemmel rendelkezők figyelem: van házi vándorkupánk a győzteseknek! A többieknek pedig csak jó szórakozást ígérünk!” A csapatversennyel kapcsolatban további részleteket a <http://tura.elte.hu/varosismereti> honlapon olvashattok.

Hajrá ELTE! Hajrá TTK!

Verus

(az ELTE-BEAC sajtóközleményei és az ELTEOnline hírei alapján)

Újabb káros szenvedély

Az energiaital

Fiatalabb korban még nem volt ilyen feltűnően nagy divat, manapság azonban elterjedt az energiaitalok fogyasztásának népszerűsége. Valószínűleg ti is tudátok említeni környezetetekből nem egy példát olyasvalakire, aki rendszeresen ledönt 1-2 dobozzal, vagy akár épp ti is az ilyen fiatalok közé tartozhattok.

MEGVÁLTOZOTT ÉLETSTÍLUS

Az energiaitalokat akár dopping-szereknek is nevezhetnénk, mivel anyagcserénket gyorsítják, ébrenlé-tünket fokozzák, és ezáltal teljesítő-képességünket is igyekeznek felturbózní. Látszólag is igen természet-ellenes és ezzel együtt káros tehát a hatásuk. Ezt jól prezentálja már az a tény is, hogy Európa négy országában – Olaszországban, Dániában, Norvégiában és Franciaországban – szimpla üdítőitalként való forgalmazásuk és értékesítésük egyaránt tilos. A legutóbb említett országban kifejezetten a taurintartalmat kifogásolják. Hazánkban a közelmúltban végzett fel-mérések szerint elkészített, az ÁNTSZ által kiadott közleményből kiderült: 232 bejelentés érkezett az elmúlt évben túlzott energiaital-fogyasztás következtében létrejött rosszullétekről. Megdöbbentő tény, hogy a panaszok 77 százalékban 18 év alattiaktól, 4 százalékban pedig 8-10 éves gyermekektől érkeztek. Az érintettek nagyjából fele orvosi ellátásra szorult, illetve még egy haláleset is szerepelt közöttük.

Az egészséget fenyegető nedűk áldozataiként főleg a sportolókat, tizen-éveseket és fiatal felnőtteket tekinthet-jük. Előbbiek az újabb és újabb csúcs-eredmények megdöntése iránti folyto-nos hajszában kényszerülnek az ilyen és ehhez hasonló szerek fogyasztására. A tanuló fiatalok pedig a mai világban rájuk zúduló hatalmas stressz miatt alkalmazzák, hogy lépést tudjanak vala-hogy tartani ezzel a tempóval. Azonban itt megjegyzendő és mindannyian belát-hatjuk, nem ez a megoldás, ellenben ez egy sokkal egyszerűbb út, így nyilván sokan választják helytelenül.

PRO ÉS KONTRA

Pozitív hatásuként nem sok min-dent lehet felhozni, maximum azt a sokak által állított tény, miszerint

valóban élénkítenek és elfogyasztásuk után újult erővel, felpeszdvülve vethetik magukat a munkába, de természetesen hasonló fáradtsági szinttel. Illetőleg itt megemlítendő még, hogy több faj-tájukban sok vitamin – főképp a B3, B5, B6 és B12 – és például a ginseng is megtalálható, amely egy ma már köz-ismert gyógynövény. Jó hatással van sok szempontból a szervezetre: óvja a szívet, erősíti az immunrendszert, növeli az agykapacitást és csökkenti a stresszhatásokat.

Ezen folyékony halmazállapotú veszélyforrások fő összetevői első-sorban a cukor és a koffein. A túlzott cukormennyiség bevétele sem helyes, azonban a hangsúly itt az utóbbi anyagon van. A népszerű itókák koffeintartalma még a kiadós kávékét is meghaladja; fogyasztásukat alko-hollal kombinálva pedig drasztikus következményekkel számolhatunk, és valljuk be, a fiatalok körében ez egy gyakran előforduló dolog, így mindenképpen figyelembe kell venni. John Higgins kutatásvezető, a Texas Univer-sity munkatársa elmondása szerint, az energiaitalok dobozonkénti koffeintar-talma 70 és 200 milligramm között van, míg egy csésze erős kávéban 40 és 150 milligramm közé tehető ez az érték.

Az italok előbb leírt vitamintarta-lommal összefüggő pozitív tényező-jét ezen anyag közreműködése által akár el is felejthetjük, hiszen 60 szá-zalékukat kihajtja szervezetünk-ből, s ezzel együtt gátolja felszívódásukat is, így gyengítve testünk természetes védekezőrendszerét. Ennél is nagyobb probléma, hogy a koffein kölcsön-hatásba lép a pörgető innivalók töb-bi összetevőjével is – többek között a guaranával, a taurinnal és egyéb gyógynövényekkel, ásványi anyagok-kal –, ezáltal pedig negatívan befolyá-solhatja szívritmusunkat, vérnyomá-sunkat és akár mentális állapotunkat is. Ijesztő ugyan, de szélsőséges ese-

tekben, túlzott függőség mellett ezek a hatások akár a szívroham és a halál elő-futárai lehetnek. Az esetlegesen létre-jövő mentális problémák között pedig a szorongás és a kockázatkereső visel-kedés említhető meg, amelyek szintén nem hangzanak túl szívderítően. Ezen kellemetlenségek lehetséges jelentkezése a taurinnak, vagy más-képp 2-aminoetán-szulfonsavnak tud-hatók be, amelynek extrém bevétele toxikus, és akár depressziót vagy rövid távú memóriavesztést is okozhat.

MEGOLDÁS A BAJRA

Ezen kényes témával foglalko-zó kutatók arra intik az energiaital fogyasztókat, hogy a már fent említett okok – főképp a dehidratálódás és a koffein rémes behatásai – miatt folya-dékpótlás szempontjából válasszák inkább a mi egyszerű földi moleku-lánkat, a vizet. Ez persze főleg a spor-tolókra vonatkozik, hiszen intenzív mozgás után alap esetben is sok folya-dékre van szüksége testünknek és nem egy dehidratáló, tútelített cukor-oldatra. Azonban napi egy doboznál több elfogyasztását a többi érintett embernek sem ajánlják; a magas vér-nyomással küzdőknek pedig kifeje-zetten ellenzett, sőt jobb, ha még a boltban sem néznek rá a sok színes és feltűnő hengerre. Fogyasztásuk az előzőekkel egyetemben szintén nem ajánlott terhes és szoptatós anyáknak, szívbetegnek és 14 év alattiaknak, illetve fel szokták tüntetni csomago-lásukon azt is, hogy alkohollal sem-miképpen ne keverjük.

Összegezve a dolgot, levonva a kellő konklúziót: nektek is csak azt tudom tanácsolni, hogy ha most ezt olvasva véletlenül épp egy finom, ellenben káros energiaitalt szürcsöl-tök, gondoljátok ezt át még egyszer, és legközelebb vegyetek almalevet!

Solymosi Emőke

TétékásNyúz

Az elfeledett Afrika-kutató

Torday Emil

Ha azt hittétek, hogy már kis hazánk összes Afrika-kutatójának életével és munkásságával megismertettelek benneteket, tévedtetek. Ezen a héten egy olyan tudósról olvashattok, akinek nevét méltatlanul kevesen ismerik itthon, bár igaz, hogy leginkább külföldön ismerik el kutatásait.

Torday Emil 1875. június 22-én, Budapesten látta meg a napvilágot. Münchenben, a korban rohamosan terjeszkedő és fejlődő Belga Bank budapesti fiókjában kezdett dolgozni, mint kishivatalnok. Tehetségesnek és kitartónak bizonyult, ezért öt évvel később, 1895-ben a belga főnökség meghívta, hogy a bank brüsszeli központjában folytassa tevékenységét. Ebben az időszakban kezdett el érdeklődni a tudományok, leginkább az etnográfia, a nyelvészet és az antropológia iránt. Főleg Livingstone világhírű Afrika-kutató utazásai, valamint Stanley, a szintén világhírnévnek örvendő tudós munkássága volt rá inspiráló hatással. Könyveiket olvasva felébredt lelkében az olthatatlan vágy, hogy ő is az őserdők vadregényes, és addig alig ismert világában végezzen kutatásokat.

A banktisztviselők száraz és egyhangú munkája többé már nem kötötte le érdeklődését, szíve folyamatosan másfelé húzta. Szerencséjére Belgium akkoriban a világ egyik legnagyobb kiterjedésű afrikai gyarmatbirodalmával rendelkezett, ennél fogva esélye nyílt arra, hogy álma valóra váljon. Öt éve élt és dolgozott a belga fővárosban, amikor soha vissza nem térő lehetőséget kapott; a bank és a belga gyarmatügyi minisztérium bankszolgálati és közigazgatási megbízatással Kongóba, az akkor alig huszonöt esztendeje létező államba küldte az ifjú kutatót. Abban a pillanatban, hogy lába Afrika földjére lépett, belevette magát a gyűjtésbe. Elsősorban néprajzi, földrajzi, később nyelvtudományi anyagokat szedett össze, és kezdett el megszerezni. Mindemel-

lett hivatali állását sem hanyagolta el. Tisztviselői hatalmát kihasználva fennmaradó csekély szabadidejében a rabszolga-kereskedés visszaszorításán ügyködött.

Tudni kell, hogy a mai Magyarország területének tízszeresével rendelkező Kongó 1905-ben mindössze kilenc millió néger és néhány ezer fehér lakossal rendelkezett. A területen garázdálkodó fegyveres arab rabszolga-kereskedők folytonos problémát okoztak. A helyiek a támadóikhoz képest visszamaradt eszközeikkel semmit sem tehettek az elhurcolások ellen. A „fekete-árut” főként a rabszolgatartó ázsiai emírségekben, valamint kánságokban, emellett Dél-Arábiában értékesítették. Torday kutatásai mellett elsőszámú feladatuként tekintett a rabszolgaság felszámolására. Ahelyett, hogy fegyvert ragadva felkelést szított volna, belekezdett a lehetetlennek tűnőbe: megpróbálta megváltoztatni az európaiakban kialakult sztereotípiákat a négerekről.

Hamarosan az egész világon elterjedtek afrikai benyomásairól és élményeiről szóló, angolul és franciául megjelent könyvei, amelyek négerbarát hangvétele kitűnő alapot biztosított végső céljának. Sikere sajnos szerencsétlenséggel párosult, amikor ő is elkapta a gyilkos sárgalázatot. A szúnyogok által terjesztett fertőző vírusbetegség, amely emésztőrendszeri vérzést, és sárgasághoz vezető májgyulladást okoz, egész további életére rányomta bélyegét. Legyen-gült immunrendszere miatt hátrálévő ott tartózkodása során gyakorlatilag folytonosan betegeskedett, és az, hogy végül csupán tíz évet töltött a kontinensen, a kór rovására is írható.

Első konkrét expedíciója némi-képp rendhagyó volt. Torday ugyanis a megszokott gyalogos felfedezőút helyett csónakba szállt, és levezett a Kongó-folyón - amelyről egyébként az állam a nevét kapta. A kimerítő és megterhelő út során a vagenya törzs kiváló és segítőkész evezősei voltak kísérői. Elsőként a példaképe által felfedezett és róla elnevezett Stanley-sellőkhöz (mai nevén Boyoma), egy hatvan méter magas vízeséshez látogatott el. Nem csak a természet csodálatos alkotása nyugtázta le a tudóst, de az is, ahogy a vagenyák feltétel nélkül megbíztak benne és maguk közé fogadták őt. Élményéről így ír egyik könyvében: *„Életem legdicsőbb pillanatait éltem át. Szívemben csodálat ébredt ezek iránt a megvetett „vadak” iránt. Óriásokká nőttek a szememben. Ez a csodálat első lépcsőfoka a barátságának és a szeretetnek.”*

Későbbi munkái során nem csak a vadság vádjá alól mentette fel néger barátait, de megcáfolta azt is, hogy lusták, vagy ostobák volnának. Bebizonyította, hogy amennyiben emberként, és nem állatként bánnak a fekete gyerekekkel, szellemi képességeik és az iskolákban nyújtott teljesítményük semmivel sem marad el fehér társaikétól. Elég volt néhány hetet a vízen töltenie ahhoz, hogy egyébként is gyenge immunrendszere feladja a harcot, és gyöngye lábakon álló egészsége ismét megremegjen. Az ország belsejében található Kaszongó városában lehetősége lett volna némi pihenőre, de úgy döntött lábadozás helyett folytatja útját, ekkor már gyalogosan. A Tanganyika-tó (mai Kongó és Tanzánia) felé vette az irányt. Útitársa a bennszülött Makoba volt. Nélküle – ahogy naplójában is írja – nem élte volna túl az expedíciót. Amellett, hogy a Kongó-folyón eltöltött hetek teljesen kimerítették, egy ismeretlen szúnyogcsípésének következtében súlyosan megbetegedett. Végtelennek tűnő napokon át, kitartó és hűséges kísérőjének folyamatos ápolása mellett rőtta a kilométereket. Végül elérte a nagy folyók vidékét, de ekkorra már alig maradt benne élet. Pala városának lakói vették védelmük alá, s gondoskodásuknak és odaadásuknak hála, lassan ugyan, de sikerült kilábalnia a kórból. Ha eddig bármiféle csírája is maradt volna előítéleteinek, csodával határos gyógyulása elsöpörte őket.

Haláláig mélységes hálát és tiszteletet érzett a négerek iránt, és innentől kezdve minden idejét annak szentelte, hogy megítélésüket megváltoztassa a civilizált emberek szemében. Felépülése után ismét útnak indult. Még nem hagyta el a nagy tavak vidékét, bár lehet jobban tette volna, mivel a Meru-tónál ismét elkapott egy fertőzést. Ezúttal hónapokig nyomta az ágyat, s a betegség olyan súlyos volt, hogy regenerálódása során még járni is újra kellett tanulnia. A szerencsétlenségek sorozata gondolkodóba ejtette, és végül úgy döntött, hogy egy időre felhagy saját elképzeléseivel, és másikkal, például Livingstone nyomába ered. A skót kutató térképére felrajzolt egy a Tanganyika-tó déli partján elhelyezkedő fokot, az Akalonga fokot. A brit birtokok és Kongó állama ezt a pontot jelölte ki kiindulási pontnak a határok meghúzásakor, azonban ekkor még nem találták. Torday ezt a rejtélyt igyekezett megoldani, s ahogy azt fotódokumentációi bizonyítják, sikerrel járt. Egy idősebb néger még emlékezett Livingstone-ra, így elvezethette a magyar tudóst a már-már legendás fokhoz. Innen Luszambóba, a Szankuru-folyó partján elhelyezkedő városba gyalogolt, hogy ott gőzhajóra szállva eljusson a Kongó torkolatához, ahol egy belga hajóval visszatért Európa földjére.

Belgiumba való visszatérése után egy évig a felbecsülhetetlen értékű felhalmozott anyag feldolgozásával foglalkozott. Folyamatosan publikált, angolul és franciául, amelyeknek köszönhetően híre és kutatásai

az egész kontinensen elterjedtek, sőt, Amerikába is eljutottak. Anyanyelvén nem írt, és kiadványainak fordításai is csak jóval halála után jelentek meg hazánkban. Amellett, hogy 1895-ös távozása után soha többé nem tért vissza Magyarországra, ez is szerepet játszott abban, hogy itthon gyakorlatilag teljesen elfeledkeztek az érdemeiről. 1905-ben az angol Royal Anthropological Institute megbízásából a Kongó déli mellékfolyóinak vidékét tanulmányozta. Két év után már nem Belgiumba, hanem Angliába tért vissza, s ott folytatta munkáját.

1907 őszén a londoni British Museum küldte ismét a fekete kontinensre, ezúttal Hilton-Simpson világotutazó társaságában. Ez az expedíció már teljes egészében arról szólt, hogy még behatóbban megismerje a néger törzseket. A kor emberében, a sztereotípiáknak hála, felmerült a kérdés, hogy mi módon szedhetett össze ennyi

információt, anélkül, hogy a „barbár vademberek” meggyilkolták volna. Erre a mai szemmel meglehetősen nevetséges feltevésre Hilton-Simpson adott választ egy később megjelent könyvében. Útitársa szerint Torday sikerének három roppant kézenfekvő oka volt. Először is, soha nem adott hitelt a fehér ember állításának, csak abban hitt, amit a saját szemével látott, és amit a néptől magától hallott. Másodszor: igyekezett olyan embereket kikérdezni, akik nem, vagy alig érintkeztek európaiakkal, vagyis kevés olyan inger érte őket, amely eltorzította volna eredeti szokásaikat, személyiségüket. Ebből kifolyólag leggyakrabban a törzsfők voltak a forrásai. Végül pedig nyolc afrikai törzs nyelvét értette és beszélte, méghozzá igen magas szinten. Így nem szorult rá a tolmácsok segítségére, kedvére járhatott-kelhetett a népek között, kihallgatva beszélgetéseiket, feljegyezve a különböző mondákat, illetve meséket. Ezeknek, valamint barátságos kisugárzásának, őszinte kíváncsiságának és kitartásának köszönhető, hogy a törzsek befogadták maguk közé, megbíztak benne, és a barátjukként tekintettek rá.

1910-től haláláig, 1931. május 9-ig rossz egészségügyi állapota miatt Londonban maradt dolgozni. Óriási gyűjteményének egy része a British Museum-ba, másik fele a Magyar Nemzeti Múzeumba került.

Ahogy Torday Emilt sem tántoríthatta el céljai elérésétől a betegségek sorozata, úgy remélem titeket sem fog a novemberi megfázás hullám letéríteni a sikeres vizsgaidőszakhoz vezető útról.

cili

facebook.com/foldtudszacs

facebook.com/matszacs

GEO-METRIA

ELTE: 100 FT
KÜLSŐS: 300 FT

NOVEMBER 29.

21:30 - KONCERT
23:00 - DJ SET

R33
SOROKSÁRI ÚT 58.

[HTTP://FACEBOOK.COM/FOLDTUDSZACS](http://facebook.com/foldtudszacs)
[HTTP://FACEBOOK.COM/MATZACS](http://facebook.com/matszacs)

MEGHÍVÓ

az ELTE TTK HÖK Küldöttgyűlésének
2012. december 4-én (kedd) 18 órakor
tartandó ülésére

Tervezett helyszín:
1117 Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A (Északi Tömb).

Tervezett napirend:
Beszámolók
Alapszabály
Mentorkoncepció
Ügyrendek
Bejelentések

KITÁRT AJTÓK ÜNNEPE

a Fogyatékos Emberek
Világnapja alkalmából

2012. december 4. kedd

11:00 -13:00 az A/202-es teremben:

INTERAKTÍV WORKSHOP

- Felhőjörök Drámacsoport • Ergo Sum: Titokzatos bőröndök című komédia
- Vedres-Nagy Ibolya & Vedres Ferenc könyvbemutatója • Óvár Anna énekel

14:00-16:00 A/202-es teremben:

KÉREKASZTAL BESZÉLGETÉS

- Vendégek: Hozleiter Fanny (Mosolyka), Szalay Krisztina, Kulka János, Somló Tamás

"Magasra emeli a művészet az embert, nemessé, csodává téve lelkének minden rezdülését."

16:00-18:00 A/67-es teremben: **VAKSÁG**

A NÉZŐMŰVÉSZETI KFT. SZÍNHÁZI ELŐADÁSA

„Azl a szót, hogy vak, messzemenően nem tudom kimondani. De ha a "vak"-ot annak értelmeznék, ami, annak, hogy nem lát, ennyi, ha e mögött nem lenne több, akkor nyugodtan lehetne használni. Azért van bajom a „vak” szó használatával, mert valami még társul mellé.”

Játszsa: Sárosdi Lilla Alkotók: Sárosdi Lilla, Scherer Péter, Gyulay Eszter Rendező: Scherer Péter
Az előadást követően egy órási beszélgetésre kerül sor az alkotókkal és Juhász Tamás látássérült szakértővel. Moderátor: Novák Géza Máté

18:10-19:00 A/67-es teremben:
ÓBUDAI KAMARAZENEKAR

Helyszín: ELTE Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar
1097 Budapest, Eötvös út. 3.

- J.S.Bach: d-moll Concerto két hegedűre
- G.F.Handel: Vízzene 3. szvit
- A. Corelli: D-dúr concerto grosso op.6. no.4.

A környezetvédelem jegyében Nemzetközi konferencia fiataloknak

A „Youth In Action” Uniós Mobilitás program keretén belül, az Európai Unió támogatásával és a máltai Mosta Youth Empowerment Centre szervezésében másodéves földrajz szakos hallgatóként lehetőségünk nyílt 2012. november 8–18. között három kedves szaktársammal kiutaznunk Máltára egy tíznapos nemzetközi környezetvédelmi konferenciára.

Az őszi szemeszter legelején néhány hallgató számára lehetőség adódott a tizenkét főt számláló magyar csapathoz való csatlakozásra. Rövid megbeszélés után Hegedűs Tekla, Németh Balázs és Palócz Attila szaktársaimmal megtettük a megfelelő lépéseket a jelentkezéshez, és megtudtuk, konkrétan miről is van szó és mik a kötelességeink a konferencián való részvételhez. Készülődésünk és előfeladataink teljesítése már szeptember első napjaiban elkezdődött.

Első lépésként egy kilenc kérdésből álló angol nyelvű kérdőívet kellett kitöltetnünk legalább száz emberrel, amely a környezetvédelemmel és az ezzel kapcsolatosan felmerülő problémákkal foglalkozott. Ennek lefordítása után az online terjesztést találtuk legcélszerűbbnek, így nagyon gyorsan rengeteg választ kaptunk vissza – amiért hálásak vagyunk a kitöltőknek. Ezek feldolgozása hosszú ideig tartott, bár igazi csapatként, munkamegosztással dolgozva emberi időn belül sikerült végeznünk a kiértékeléssel.

Második nagyobb volumenű, még itthoni feladatunk egy környezetvédelmi előkonferencia megszervezése és az előadók felkérése volt, amely 2012. október

26-án került megrendezésre a biatorbágyi faluház nagytermében. A délután díszvendégeként Juhász Árpád, méltán elismert geológus jelent meg, aki személyes tapasztalatait osztotta meg velünk. Nagy örömközpontunkra Dr. Munkácsy Béla, a Kör-

nyezet- és Tájföldrajzi Tanszékünk egyetemi adjunktusa is tiszteletét tette, a csapat képviselőjeként pedig én készültem egy prezentációval az ökológiai lábnyommal kapcsolatban.

Teendőink tehát akadtak bőven, így viszonylag hamar eltelt az idő. Mire észbe kaptunk, november lett, és kezdetét vette a projekt fő komponense. A konferencia nemzetközisége abban nyilvánult meg, hogy hazánkon és a fogadó országon kívül másik két nemzet is képviseltette magát: litvánok és spanyolok is jelen voltak. Annak ellenére, hogy Európa négy különböző részéről és kultúrájából érkezünk, hamar összezoktunk és baráti viszonyt sikerült kialakítanunk egymással. Ez részben a Mdina városában tartott első feladatnak volt köszönhető, amelyet kincskeresésnek neveztek el. Lényege az volt, hogy az előre megadott kérdésekre válaszokat

kellett találnunk a város területén egy térkép segítségével tájékozódva. Azáltal, hogy mindenki egyenrangúan kivette a részét a munkából a győzelem érdekében, a délután este folyamán összecsiszolódtunk, és már nyugodt szívvel, könnyedén

indítottunk társalgást egy-egy közös étkezés vagy előadás közti szünet alkalmával. A kapcsolatépítés tetőpontja a hét közepén megszervezett Multicultural Night volt, ahol nemzetenként bemutattuk speciális ételeinket és italainkat, továbbá egy-egy rövid videót. Mi a Hungary – World of Potentials című minifilmet választottuk, amelyre érdemes rákeresni a különböző videomegosztó portálokon és megnézni, hiszen pontosan bemutatja, miért lehetünk büszkéek arra, hogy magyarnak születtünk.

A szervezők sokrétű, színes és érdekes programokkal készültek, így volt szerencsénk eljutni Málta azon nemzeti parkjába, ahol egy fenntartható fejlődéssel foglalkozó központot létesítenek. Ennek az öko-épületkomplexumnak nevezhető mintaprojektnek a három fő összetevője, amelyek kapcsolódnak a gyakorlati megoldásokhoz: a megújuló energia, a vízfelhasználás és a biodiverzitás. Oktató-, bemutató- és kutatóközpont is egyben, ahol két fajta szélturbina, különböző napelemek, megfelelő hőszigetelésű falak és ablakok, esővízet összegyűjtő tartály és vízszűrő segítségével 100%-ban elő tudják állítani a világításhoz és fűtéshez szükséges elektromos áramot és fedezni tudják a vízszükségletet. A tanösvényeken túrákat tehettünk a sziget belseje felé és a tengerpart mentén is, megismerve a környező állat-, valamint növényvilágot.

A másik, részemről nagyra értékelt helyszín, amelyet meglátogattunk, egy tengervíz-sótalanító üzem volt, ahol a lakosság számára is iható vizet állítanak elő nagy mennyiségben. Málta legnagyobb problémája egyértelműen a vízhiány, ezen a kis szigeten vitathatatlanul nincs is

nagyobb kincs. Megnézhettük, pontosan mennyi és milyen szűrőkön kell keresztülfolynia a tengervíznek és milyen procedúrákon kell átesnie, hogy fogyaszthatóvá váljon az emberek számára. Emellett, mivel a sótalanítás hő- és villamos energiát

is igényel, ezért célszerű az energia-termelést és a sótalanítást összekapcsoltan működtetni.

A konferenciának a környezetvédelem mellett szerves összetevője volt a demokratikus politikai nézetek megismerése. Amint már említettem, ez az utazás az Európai Unió támogatásával valósulhatott meg. Így bemutatták nekünk, hogyan is épül fel az Európai Parlament, mivel foglalkozik, hogyan működik és melyek az alszervezetei. Nagy feladatnak bizonyult, de sikeresen kiviteleztek egy parlamenti ülés szimulációját. A résztvevők három pártra oszlottak szét: konzervatívokra, liberálisokra és progresszívokra. Mindegyik csoport választott magának elnököt és alelnököt, illetve PR-felelőst, emellett voltak különböző kérdésköröket felölelő bizottságok is. Nálunk a pozíciók elfoglalása a következőképpen alakult: engem megválasztottak a konzervatív párt elnökének, míg Attila a liberálisok élére került, Tekla a PR-felelős, Balázs pedig a környezettel foglalkozó bizottság vezetője lett. A fennmaradó posztokat a többi országból érkező delegáltak kapták meg, majd ebben a felállásban egy valós ülést játszottunk el a miniszterek és a helyi sajtó előtt a valettai parlamentben. A pártelnökök beszámoltak a programtervezetükről, emellett a törvényjavaslatokról is vitát nyitottunk.

A hely hiányában fel nem sorolt sok egyéb külső helyszín látogatásával és tanulságos előadásokkal tűzdelt tíznapos programsorozat hamar eltelt. Éppen hogy hozzászoktunk az ország mediterrán mivoltához, már jöhettünk is haza. Életre szó-

ló élmény marad ez mindannyiunk számára: novemberben is 20-25°C, de a máltaiak már fáznak és dupla pulóverben vannak, míg mi a tengerben fürdünk. Különleges a balos közlekedésük és az állandó dudálásuk, mintha attól köddé válna az autó előttük, zebra viszont sehol sincs, a szabály annyi: el ne üssenek, amikor átfutsz. Málta a lakossága 400 000 főt tesz ki, s ennyi emberre 350 000 autó jut, így senki nincs meglepődve, hogy állandóan dugó alakul ki. Ugyan nincsenek nagy távolságok, mégis kocsiba ülnek bárhová is mennek. Az emberek a dombos utcákon nem szívesen bicikliznek (nincs is ehhez megfelelő, kiépített út), a tömegközlekedés pedig úgy működik, hogy ha jön egy busz, integetsz neki, ami vagy megáll, vagy nem, és soha nem tudhatod jön-e a következő járat vagy netán kimarad és órákat várhatsz, mire elindulsz.

Jellemzőek a fordítva működő villanykapcsolók, a mindennapi paradicsomszósos tészták és a lapos tetős, már-már arab stílusú házak. Számunkra összeegyeztethetetlen a pálmafa mellett megjelenő karácsonyfa giccsesnek ható összképe. Az ember megtanulja, hogy egy pohár víz mekkora értékkel bír, a kollégiumi internet igenis gyors, valamint ha megbeszélisz egy találkozót, illő inkább előbb érkezni. Az ország kicsiny mérete ellenére (méréstől függően körülbelül 35 km × 15 km) az emberekben annál nagyobb szeretet lakozik és annál több látványosságért éri meg elutazni ide.

Érdekességnek számítottunk a többi konferencián résztvevő számára is, hiszen ezzel a máltai utazással egybeesett az évközi ásvány- és kőzettani terepgyakorlatunk. Tanárunktól azt az instrukciót kaptuk, hogy a sziget geológiai térké-

pe alapján gyűjtjük össze a kőzeteit, készítsünk jegyzőkönyvet fényképekkel dokumentálva, ezáltal a kurzusunk Máltán kerül teljesítésre.

Talán a Gozo szigetén eltöltött napunk volt kintlétünk csúcspontja, legszebb helye méltán az Azur Window, ahol igazán filmbe illő képeket lehet készíteni. Az emberek egyszerűen csak kijárnak ide eltölteni szabadidejüket, leülnek egy sziklára és hallgatják a tenger hangját.

Feltöltődve, nemzetközi barátságokkal gazdagodva tértünk haza. Mesélnivaló akad bőven. Utófeladatunk lesz majd egy füzet összeállítása erről a tíz napról, szakmai és szabadidős programokról egyaránt, fotókkal illusztrálva. Ezt majd vissza kell küldenünk a szervezőkhöz, hogy kapjanak egyfajta képet arról, mennyire volt sikeres az általuk megszervezett konferencia, és ha kell még változtatni egy-két dolgon, akkor pontosan melyek is lennének ezek.

Zárásként megemlíteném, mire is volt jó ez a konferencia, mit nyújt számunkra a későbbiekben. Nem-sokára megérkezik az úgynevezett „Youth Pass” tanúsítványunk, amelyen látható lesz, hogy pontosan mivel foglalkoztunk és mit tanultunk a képzés során. Ez egy olyan értékű dokumentum lesz, amelyet hozzá lehet csatolni az önéletrajzhoz, ezáltal egy pluszt biztosít számunkra. Megmutatja talpraesettsé-
günket, szervező- és kommunikációs készségeinket, valamint, hogy helytállunk egy nemzetközi csapatban. Akinek akad lehetősége hasonlóan részt venni, csak buzdítani tudom, illetve ha kérdése lenne akár ezzel az utazással, akár a jövőbeli lehetőségekkel kapcsolatban, keressen meg bátran.

Mihály Eszter
tudositas@nyuz.elte.hu

Antik egyiptomi ételek

Mit ettek az ókori Nílus-völgyében?

„Visszagondolunk a halfélékre, amiket Egyiptomban enni kaptunk, az uborkára és a dinnyére, a póréhagymára, a hagymára és a fokhagymára.” (Mózes IV. könyve)

Bár évezredekkel ezelőtti időkről lesz szó, biztosak lehetünk benne, hogy az ókori egyiptomiak nagy választékkal rendelkeztek ételek terén.

Az Újbirodalom idején sok zöldség, gyümölcs és fűszer került be az országba a környező népekkel való jó viszonyuk miatt. Hatsepszut punti expedíciója során még mirhafákat is hoztak temploma udvarára. Az újonnan megismert alapanyagokat és állatokat domborműveken is megörökítették, például a karnaki Amon- Ré templomban. Az igaz, hogy átvették más népek ételait, elkészítési technikáit, de a recepteket a saját kedvükre és szokásaikhoz méltóan, lehetőségük szerint meg is változtatták.

A hellenisztikus korban szintén nagy változás köszöntött be a Nílus-völgyében, természetesen hellén hatásra. A minimális táplálékszükségletük a kenyér és a sör volt. Ez mindenkinek járt.

Az archeobotanikusok nagy segítséget nyújtottak a kutatóknak a nyersanyagok feltérképezésében. De a múmiákat, emberi maradványokat, betegségeket vizsgálva is lehet előrelépést tenni a témában. Az orvosi szövegek, gazdasági feljegyzések, különböző ábrázolások szintén hozzájárulnak a kutatásokhoz. Mindennek ellenére ezek kevésbé ismert részei a vizsgálatoknak.

A 2. dinasztia korából fennmaradt egy egész halotti lakoma, ahol a tudósok találtak főtt halat, kenyeret, főtt szalonkát, sajtot, fügekompótot, de még kis mézes süteményeket is.

A legfontosabb alapanyagaikból kenyeret, sört, süteményeket és tésztákat készítettek. Úgy tartották, hogy ezen gabonafélék termesztésére és a bor készítésére Ozirisz isten tanította meg őket. Az Óbirodalomban a tészta összegyűrése után az üres sütőformákat gúlába rakták. Amikor az alatta levő tüztől felforrósodtak, belerakták a tésztát, és így sütötték meg a kenyeret. A Középbiródalomban már ék alakot használtak, az Újbirodalomban pedig kézzel formázták a szintén ék alakú kenyeret. De nem csak az alak változott, hanem a sütés módja és a kenyér minősége is. Alexand-

riában, a római korban már szendvicseket is készítettek, amiről a fennmaradt receptek tanúskodnak.

Az ízesítés szintén kortól függött. Lótuszról ugyancsak készítettek kenyeret, erről Homérosz írt az Odüsszeiában. A lóbusz magvai eufóriát keltők, nyugtató hatásúak, nagy előszeretettel fogyasztották az ebből készült ételeket még a XX. század elején is. Rekhmiré sírjában lerajzolták, hogyan készítettek süteményt tigrismogyoróból, amely így ma is könnyen elkészíthető.

Fáraókorai receptekből csak olyanok maradtak meg, amikből gyógyszereket készítettek.

Ám ezeket a recepteket csak szakemberek érthették meg szűkszavúságuk miatt.

Bából is többféle ételt készítettek. Lóbuszemeket Szahuré fáraó halotti templomának alapító leletében is találtak, amely az 5. dinasztia korából származik, annak ellenére, hogy az antik írók tisztátalan növénynek tartották. Farkasbabot a Középbiródalomból találtak. Zöldségek közül még használtak borsót, csicsriborsót, póréhagymát, fokhagymát, de lencsét is. A római császárkorban az egyiptomi lencse volt a legnépszerűbb fajta a biródalomban.

Mivel a szakácsok és cukrászok akkoriban még nem voltak írástudók, a tudósok feltételezik, hogy újításukat családi titokként őrizték, és úgy örökítették tovább. Ha írtak is szakácskönyvet, akkor abban valószínűleg az isteneknek szánt ételek leírását találunk, de ezt is csak feltételezik a kutatók.

Már a predinasztikus korban pörkölték vagy piritották a gabonaféléket,

így téve finomabbá az étel, ami többnyire kása lehetett.

A kerteket ábrázoló képekből kiderül, hogy a zöldségeket nagyrészt onnan nyerték, főleg a hagymákat, de salátákat is láthatunk rajtuk, például Min termékenységisten növényét, a kötözósálatát.

Fontos ételük volt még a tök is, erről tanúskodnak a fáraókorai sírokban talált tökmagvak.

A sírmellékletekben fűszernövényekről is esik szó, de orvosi szövegekben is találkozhatunk velük. Megemlítenek négy petrezselyemfélést, köménymagot és az ánizst is. Importálták a fahéjat, a mirhát és a tömjént.

Főtt ételeik közül érdemes megemlíteni a marhahúst, de ettek főtt halat és szárnyasokat, kecskét és birkát is. A papok kivételével disznót is fogyasztottak. Mészáros jeleneteket gyakran ábrázoltak, ezeket a munkákat természetesen a szolgák végezték. A marhahúst tartották a legértékesebbnek, annak is a comb részét.

Voltak szezonális ételeik, például a vándormadarak. Vonulásukkor jelentős mennyiségben fogták be őket. Madarak közül megették a libát, a kacsát, a galambot, a foglyot, de a darut is. Tojást és tyúkhúst III. Thutmoszisz fáraó (i.e. 1490–1436) korától fogyasztottak.

Az egyiptomiak már az Óbirodalomtól grilleztek. Módszerüket szintén falfestményekről ismerjük: nyársra húzva való forgatása vagy felforrósított kőre helyezése a húsnak. Gyümölcsöket szintén grilleztek, de piritós kenyeret is csináltak.

Előszeretettel fogyasztottak olajos magvakat: tigrismogyorót, tökmagot, mandulát, de fenyőmagvakat ugyancsak rágcáltak.

Tutanhamon körül számos gyümölcsöt, görögdinnyét, datolyát, gránátalmát és gyümölcsös süteményeket is találtak. Ezekon kívül ettek még diót, fügét, szőlőt. Az Újbirodalomban vált elterjedté az alma, eperfa, a gránátalma és az olíva. A hellenisztikus és a perzsa korban a meggy, mogyoró, mandula, citrom, barack volt népszerű.

Az ókori egyiptomiak ételének listáján végigtekintve láthatjuk, hogy mennyi közös vonás van a mai egyiptomi felhozattal. Az új ételek felhasználási módjában is gyakran követik a hagyományos módokat. Így akár még napjainkban is megkóstolhatunk némiat az ókori fogások közül.

Szalai Evelin

Sarki fénynek árnyékában

Hogyan költözzünk iglu-faluba jól?

Ha kisebb utazást tervezünk, akkor manapság talán a wellness hétvégéket szokás emlegetni, mint közkedvelt időtöltést. Ellazulásra, pihenésre ideális választásnak tűnhet egy hosszabb séta, kirándulás az erdőben, vagy akár egy nagy alvás. Lappföldön egy ideje újfajta élményt nyújtó ellátásban részesülhetünk.

Az északi részén fekvő Kakslauttanen ad otthont egy igen érdekes struktúrájú turista-paradicsomnak. Formáját tekintve nem annyira meglepően újszerű, hiszen régóta létező épületről vették az ötletet. Viszont az, hogy immáron bárki számára elérhető élményként létezen, arra talán eddig még nem volt példa. A közelgő téli időszak kiváló lehetőséget nyújthat számunkra, ha valami igazán újszerű pihenési lehetőségre vágyunk, és mindezt egészen baráti áron.

HÓ-ERŐDÖK, NEM CSAK KÖLYKÖKNEK

A Kakslauttanen Hotel közeli szomszédságában található a mára turista látványosságnak számító Iglu Falu. Ezen a különleges helyen széleskörűen lehet kiélvezni az iglukban lakás különféle előnyeit. Alapvetően kétféle jégkunyhóval találkozhatunk: a hóból, és az üvegből készülttel. Az előbbiből összerakott építményekből több változat is létezik. Például jégből készült bárók, galériák, de kápolna is, amely módfelett népszerű a házasodni vágyók körében. Emellett pedig a világ legnagyobb hó-vendéglője, amely 150 férőhellyel ugyan magasan minőségi ételeket kínál, ám ezek nem feltétlenül tradicionális finn étek. Maga az étterem egy hatalmas igluban van, amelynek asztalai teljesen átlátszó jégből készültek. Érdemes megemlíteni, hogy ezt minden évben újra és újra felépítik (csakúgy, mint a kápolnát, és a bárókat), és decembertől májusig tart nyitva.

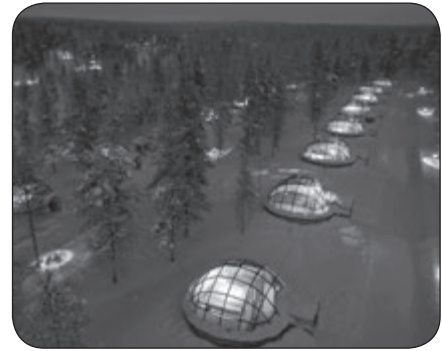
Ezekon kívül természetesen vannak kifejezetten pihenési célokot szolgáló hó-építmények is, amelyek – mivel igen jó hangszigetelésük van – teljesen csendesek, nyugodtak. A fény a falakból árad ki, amely igen egyedülálló élményt nyújt a bent lévőknek, és a nagyváros zajai elől kikapcsolódást keresők számára is több mint ideális.

Ugyanennek az üvegből készült változatában a vendégeknek lehetőségük nyílik az éjszakai égboltot fürkészni, ami főleg akkor nyújt páratlan élményt, ha hóviharnak is tanúi lehetnek. Kakslauttanen nagy előnye, hogy a sarki fény megfigyelésének szempontjából igen kedvező fekvésű, ráadásul mesterséges fényektől is távol van, így azok szennyezése sem takarja el a csillagokat. Az aurora borealis augusztus végétől április végéig nagy eséllyel előfordul, így könnyen meg is csodálható az iglubból. Az üveg-iglu egyik érdekessége még, hogy a belső, komfortosan meleg hőmérsékletéhez képest mégsem párosodik be az üveg a kinti hidegtől.

Szintén itt található a világ legnagyobb savusauna-ja is. Ez egy speciális „füstszauna”, amelyben fával tüzelnek, és mivel nincs a kályhán kémény, így a füst teljesen ellepi a helyiséget. Amikor már elég meleg van bent, akkor a tüzet elfojtják, majd a füst kiszellőzik. Ez az egyébként hagyományosnak tekinthető szauna csak az utóbbi években lett felkapott, mivel kimutatták egészségre jótékony hatását. A kakslauttanen-i savusauna rálátással van a falura, két részre bontott, és 100 ember befogadására képes. A hotel ezen kívül természetesen hagyományos szaunákkal is rendelkezik, hogy lehetőleg minden igényt kielégíthessenek. Az iglu falu minden évben december-januártól április végéig várja a pihenni vágyókat.

HA NINCS LÓ, RÉNSZARVAS IS MEGTESZI

Télen, a vastag hóréteg módfelett alkalmassá teszi a helyet hómobil, husky-, és rénszarvasszánokon való utazásokhoz. A látogatók a rendszeresen szervezett sítúrák mellett megismerkedhetnek a lékhorgászat rej-

telmeivel is. A hotel mellett halad el a több mint 180 km hosszú Saariselkä sívasút vonala, de bármikor kölcsönözhető hómobil, akár hosszabb utakra is. A vendéglátóhelytől mindössze 10 km-re található Saariselkä sílejtői, amelyekhez rendszeres buszjáratok viszik a síelni vágyókat.

Érdemes megemlíteni, hogy meglátogatható a Sampo jégtörő, ez az egyetlen a világon, amelyet a turisták számára nyilvánossá tettek.

Nyár alkalmával hajótúrákon vehetünk részt, amelyek a Lemmenjoki folyó vonalán nyújtanak pazar kilátást, de elmehetünk horgászni az Inari-tóhoz, vagy kirándulhatunk a festői szépségű Utsjokiba. Lehetőségünk nyílik ellátogatni Tankavaara falujába is, amely aranyosójáról híres, és mely mesterségekben akár mi is kipróbálhatjuk magunkat. Remek túrázási lehetőség a közeli nemzeti park, amelynek útvonalai a hoteltől alig néhány méterre találhatóak. Biciklit is bérelhetnek a vállalkozóbb kedvűek, akik szeretnék mélyebben is bejárni a környéket. Érdesség, hogy a nap még éjjel is fénylik, így májustól augusztusig világosak az éjszakák.

A hotel legújabb látványossága a „Mikulás Rezidenciája” nevű hely, amely egész évben nyitva áll. Téli háza otthont nyújt a manóknak is. Többek között a kovácsműhelyüket is fellelhetjük itt, valamint segédletükkel aranyat is sikerülhet elővarázsolnunk. A téli időszakban odalátogatók számára amúgy is egzotikus lehet az ablakból látható rénszarvasok, amelyek a falu földrajzi adottságait tekintve könnyen lehetnek magáé a Télapóé is.

A hotel kínálatában 32 fakunyhó, 20 hó-iglu, és szintén 20 üveg-iglu található. Az árak napi 100-250 USD, 100-250 EURO, illetve 50-125GBP körül mozognak, amely nagyjából 30-70 000 HUF-nak felel meg.

Michael Kay
ttt@nyuz.elte.hu

Pizzásfiú újratöltve

Felújítás után

Bár korábban már írtunk róla és idei első cikkemben is megemlítettem, mégsem mehetek el szó nélkül a Budafoki úti (16–18.) Pizzaboy felújítása mellett. Ez a számomra kedves pizzéria meglehetősen komoly átalakításon esett át pár hónapja, ami – remek ár-érték arányú pizzái mellett – megindokolja újbóli szereplését.

A Pizzaboyt több mint öt évvel ezelőtt ismertem meg. Kezdő kollégistaként az ember gyakran ugrott be a közeli helyek valamelyikére egy kis meleg enniivalóért, és akkoriban a pizzázó 690 Ft-os, 30 centis duplasajtós pizzája verhetetlen volt ilyen téren. Emellett a kiszolgáló személyzettel is összebarátkoztam, így kimondottan kellemes hangulatban teltek látogatásaim.

A pincérek személye azóta persze megváltozott, s én sem járok arra olyan sokszor, de a „kedvenc” státusz megmaradt a városnak ebben a szegletében. A régi, egyszerű dizájn sokkal elegánsabb stílusnak adta át a helyét, a pincérek étlapot hoznak (korábban az asztalt fedő laminált A3-as lapokról olvashattuk, mit szeretnénk rendelni), terítő van az asztalon, megjelent a Free WiFi és végül, de nem utolsó sorban: kibővítették a helyet.

A korábban jellegzetes (és hangulatos) plexifalat, amely a konyhát elválasztotta az étterem belső terétől elbontották, helyére egy bárpult került. A konyhába vezető folyosó így feleslegessé vált, ennek köszönhetően oda is asztalok kerültek egy rejtett zugot képezve. A berendezés részévé vált egy hatalmas fotel is, így aki elvitelre kérné a pizzáját vagy csak iszogatna

valamit miközben használja az internet-szolgáltatást, az ott is kényelemben helyezheti magát.

Természetesen az árak is változtak: egységesek lettek méret szerint. Míg régebben a különböző „feltétgazdagságú” pizzákért különböző mélységben kellett a zsebünkbe nyúlunk, úgy ma már egységesen, minden 30 cm-es pizza 790 Ft még akkor is, ha magunk válogatjuk össze a kívánt hat feltétet. A 36 cm-es (családi) pizzák 1290 Ft-ba kerülnek, de találhatunk a kínálatban óriás (45 cm) és kicsi (20 cm) pizzákat is.

Az italkínálat nem nevezhető különlegesnek, a szokásos üdítőkön kívül sört és egyéb alkoholos italokat vehetünk magunkhoz, illetve nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy az étlapon a pizzák mellett található többféle tésztát, főzeléket és frissensültet is, bár a hely elsősorban a pizzák miatt ajánlott.

Természetesen netes rendelést is felvesznek, a kiszállítás miatt azonban drágábbak a pizzák (ha nem akciósat választunk), mintha bemennénk és helyben fogyasztanánk őket. Persze akciókkal szolgálnak rendszeresen, így aki a közelben lakik, érdemes meglátogatnia a <http://www.pizzaboy.hu/> oldalt és körülnéznie. Az étteremlanc további tagjairól szintén itt találhattok információkat.

Saáry Ákos
helyvektor@nyuz.elte.hu

Egy állati doki

Cikáznak fejemben az emlékek, ha James Herriot: *Állatorvosi pályám kezdetén* című művén merengek. Egy tocsogós, szürke, buszozásra fecsérelt délután volt, amikor e könyv először somolygást, majd olyan erőteljes nevetést váltott ki belőlem, hogy könnyek homályosították el a betűket.

James Herriot önéletrajzi regénye az antikvár kötetek között lapuló igazi kincs. Az állatdokter a zöldfülű éveibe enged bepillantást, miközben fesztelenül mesél hivatása valódi arcáról: vicces szituációkról, szívbemarkoló esetekről, ártatlan élőlény életéért küzdő, kimerülése határát súroló pillanatokról, amelyekről a szakkönyvek mélyen hallgatnak, és kizárólag saját bőrön keresztül tapasztalhatóak meg. Az olvasók

nagy szerencséjére a doki a szikével épp olyan jól bánik, mint a mesélés fortélyával.

Története Angliában, Yorkshire-ban játszódik. Itt kap lehetőséget, hogy életében először állatorvosként munkálkodhasson. Az újonc a vidéki állatorvoslás szárnypróbálgatásait, Dr. Siegfried Farnon felügyelete alatt ízlelgeti, ahol bikával éppúgy harcol, mint a zsémbes farmerek tiszteletének kivívásáért. Megismerhetjük főnökét, annak kelekótya öccsét Tristant, aki nem kevés humorral megtömött pillanatra ad okot, a lenyűgöző szeretnivaló állatokat a kissé furcsa gazdáikkal, no és persze magát a fiatal író is, aki az olvasók előtt válik tapasztalt állatorvossá. Magánéletéről se hallgat a műben, így elkísérlettjük az úton, amely a szerelem oltára elé vezet.

James Herriot élete egyáltalán nem unalmas, hétköznapiak pedig

közel se nevezhető. Szaladhatunk vele a várost és piacot felcsigázó szökött disznók nyomában, megtudhatjuk milyen, amikor a tyúkok megünnak egy állatorvos fennhatósága alatt élni, és elszabadul a „pokol”. Viszont a regény nem csak nevetni enged, hanem a jó nagy adag valóságnak köszönhetően könnycseppmorzsolásra is bőven ad okot. Megtudhatjuk milyen elveszíteni négy lábú pácienseket és milyen, amikor a gyógyító saját érzéseivel áll szemben, hogy képes legyen egy kudarcból felkelni, majd újra és újra bundások életét megmenteni. Története több kötetten keresztül tárul az olvasók elé.

Mindenkinek ajánlom, függetlenül attól, hogy érdeklődött-e valaha az állatorvoslás iránt. Ez az életrajzi regény garantáltan zsigerekig hatol.

Kőnig Rita
kritika@nyuz.elte.hu

A zöld tündér

Az absinthe rövid története

„Az első pohár után olyannak látod a dolgokat, amilyenek. A második pohár után olyannak látod őket, amilyenek szeretnéd. A harmadik pohár után olyannak látod őket, amilyenek valójában. S ez a legszörnyűbb dolog a világon...” Oscar Wilde

Az abszint svájci származású égetett szesz fehér ürömfűből, ánizsból, édesköményből és egyéb fűszerekből. Maga a francia absinthe szó fehér ürömöt jelent. Az ital eredete nem teljesen ismert.

A fehér ürömöt az ókori Egyiptomban már i.e. 1550 körül említik a gyógyászat területén, a párlat viszont a XVIII. századi Svájcban származik. 1797-ben Daniel Henri Dubied Couvet-ben nyitotta meg első abszintfőzdéjét. Az első ismert főzője a nedűnek Abram-Louis Perrenoud volt, aki már 1794-ben úgy készítette el az italt, ahogy ma is fogyaszthatjuk.

A legnépszerűbb abszintmárka a Pernod Fils volt egészen 1914/15-ös franciaországi betiltásáig.

Algéria 1830-ban kezdődő francia megszállásakor a katonák gyógyitalaként az orvosok bor, abszint és víz keverékét használták. Az innen visszatérő katonák tették az italt népszerűvé, főleg Párizsban. 1860 körül terjedt el a „zöld óra” szokás: délután ötkor megteltek a kávéházak és bárók, ahol is a vendégek nagy része abszintfogyasztás miatt gyűlt össze. Ez addig fajult, amíg 1910-ben már évente 36 millió litert ittak meg a franciák ebből az alkoholból.

Franciaország mellett Barcelonában, New Orleansban, Kubában, Mexikóban, Argentínában, de a századforduló után már hazánkban is elérhetővé vált.

Az akkori festészetben és irodalomban is megjelent a nedű bálványozása. Főleg a tönkrement abszintivókat ábrázolták a művészek, úgy mint Pablo Picasso, Édouard Manet. Sokan közülük maguk is a fogyasztók közé tartoztak, mint például Ernest Hemingway, Vincent van Gogh, Amedeo Modigliani vagy Oscar Wilde.

Betiltásában nagy szerepe volt a hamisítványok készítése mellett annak is, hogy a borosgazdák és az antialkoholisták összefogtak, és az abszintot tették meg a bűncselekmények okozójává. A XIX. század második felétől terjedt

el az „abszintizmus” fogalma, amelyet az alkoholizmustól elhatárolva, sokkal súlyosabbnak tartottak annál. Eme égetett szesz betiltásáért indított petíció 1905 után indult el, az után, hogy a

svájci Jean Lanfray többek között az abszint hatása alatt gyilkolta meg várandós feleségét, két gyermekét, majd megpróbált magával is végezni. Dr. Albert Mahaim az „abszintörület tipikus esetének” mondta ki a történeteket. A tilalmat Svájcban 1908-ban rögzítették az alkotmányban. Franciaországban 1912-ben méregnek nyilvánították, majd

1915-ben itt is betiltották egészen 1988-ig, amikor a gyártását újra engedélyezték.

Ma már az abszint alkoholtartalma elérheti a 83,2%-ot is hígítatlanul. Több típusa is létezik: Absinthe Suisse (smaragd zöld, 68-72%-os), Absinthe Fine (68-72%-os), Absinthe Demi-Fine (50-60%-os), Absinthe Ordinaire (45-50%-os), Absinthe Des Essences.

Rituális fogyasztásához hozzátartozik a jéghideg víz kockacukron keresztül való belecsepegtetése. Ezt nevezik „francia módszer”-nek. A „cseh módszer”-kor a kockacukrot leöntik abszinttal majd meggyújtják, kis karamellizálódás után leöntik vízzel és elkeverik.

Az abszintizmus legjellemzőbb hatásának a hallucinációkkal járó rohamokat tartják. Ezért kerülhetett be a köztudatba tévesen hallucinogénként. Többben inkább „józan részegségről” beszélnek. Valójában még nem jöttek rá, van-e hatása az emberi elmére.

Az abszintfogyasztás ma ismét reneszánszát éli, divatitallá vált, annak ellenére, hogy az eredeti égetett szesznek a mai gyártmányok csak silány másolatai, amennyire ízben, úgy hatásában is.

Ennek ellenére, aki kíváncsi az ízére, ma már nálunk is egyre több vendéglátó egységben megkóstolhatja.

Szalai Evelin
coolter@nyuz.elte.hu

Ítélezés

Fura dolog a magánélet. Felgyorsult világunkban ugyanis lassan, de biztosan, egyre jobban eltűnik életünk-ből. Ez nem csak az internet hibája. Sajnos ma már egyre kevésbé beszélnek meg négy szemközt az emberek a problémáikat. Hadd meséljem el miért is gondolkodtam el ezen.

Legutóbb, amikor jöttem haza egy kimerítő nap után az egyetemről kedvenc villamosunkkal, valahol a Blaha környékén felszállt egy láthatólag épp szakításban lévő pár. A lány arcán csorogtak a könnyek, sminkje lassacskán kezdte megadni magát és a leázó szempilláspirál tipikus szürkésfekete árnyalata már be is színezte könnyeit. Teljesen összetörtén rázta a fejét, miközben ismételtette, hogy nem, ez bizony nem lehet igaz, ami épp vele történik. A fiú rideg arccal nézett rá áthatóan, majd közölte vele, hogy már nem szereti és vége, fogadja el, túlnőtt rajta. Egyszerűen túl kevés neki.

Ez a helyzet tipikusan olyan, mint egy katasztrófa. Tudod, hogy nem tartozik rád, de képtelen vagy elfordítani a tekinteted. Én ennél a pontnál vettem észre magam és néztem félre, hogy legalább eggyel kevesebben mozizzanak a villamoson. Végignéztem az emberek és leginkább az idős matrónák arcán láttam a feszült figyelmet, valamint azt, hogy milyen csúnyán néznek a sráca. Az egyikük szemérmetlenül rá bámulva ingatta a fejét rosszállóan, a másik meg ciccegett. Bevallom, én is egy szívtelen tuskónak tartottam az illetőt, mert ezzel az indokkal szakítani azért elég lelketlen dolog, lássuk be.

Később aztán ismét belegondoltam. Mégis mit tudok én erről? Semmit. Nincs jogom ítélni mások felett, még ha egyértelműnek is tűnik minden, lehet, hogy mégsem az. Nem látok bele sem az előzményekbe, sem az okokba. Egyébként is, miért vagyok felháborodva, ha engem is elítélnek mások, akik nem ismernek, vagy csak azt hiszik, hogy ismernek, mert valamikor régen bepilantást engedtem nekik az életembe?

Hirtelen kizökkentem a gondolatmenetből, mikor a lány váratlanul felkiáltott „Ezt nem teheted velem! Az csak egy részeg hülyeség volt és egyébként is! Úgyse találsz nálam jobbat!” Ja, hogy így állunk.

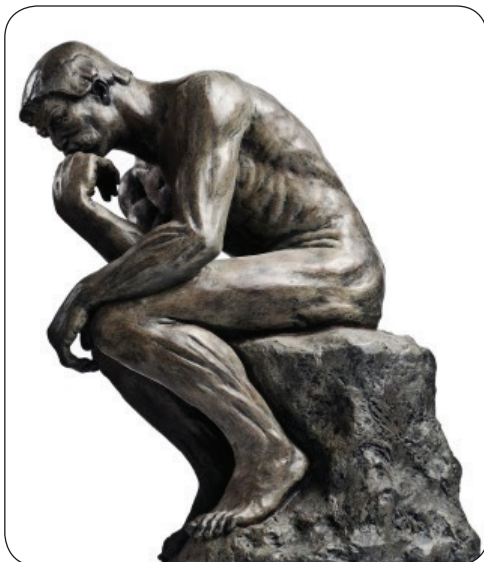
Panni
negyeshatos@nyuz.elte.hu

Vers-eny

Sziasztok, drága egyetlen sudoku-fejtő olvasóim,
 Gondoltam legyen valami újítás, így rímbe szedem mondandóim.
 Ki ismét megfejti a rejtvényeket, amiket hoztam,
 Sok jó csokit nyerhet ismét könnyen és gyorsan.
 Lesz itt Bounty, Milky Way, Balaton, Snickers és Sport szelet,
 Jaj, majdnem kihagytam a Marsot, pedig beleharapni élvezet!
 Twixet viszont ne kérjétek, mert bevallom az elfogyott,
 De ígérem, majd igyekszem kezelni ezt a krízisállapotot.
 Eheti nyerteseink Flaisz Fanni, Megyeri Otília Anna és Szegedi Réka,
 Legutóbbi Snickerst kap tőlem, mert a sudokumat sikeresen kibogozta.
 Különdíjasunk Berki Dávid, mert ő az, aki most ennyire megihletett,
 Kérlek, ne bántsátok szegényt, nem tudhatta levele után majd mit művelek.
 (Igazából kaptam tőle egy nagyon vicces rímbe szedett verset)
 Következő leveleitek a megfejtéssel „versszerű ízé” tárggyal várom,
 A reklamálást a vers miatt teljesen megértem majd, csak ki nem állom!

Panni

rejtveny@nyuz.elte.hu

5		9						6
7							4	
3		4	9	6	8			5 7
			6	9		7		
9	4		7		1			2 3
		3		5	2			
6	3		5	1	7	2		4
		7						1
	9					8		5

4				7	5	6		
		8		5	4			2
					2		4	8
2	9	5	6	3	8			
8	4				1			3
		3	4	1	8	2		6
1	9		2					
7			9	4		6		
	4	6	8					1

9		4	3					
			7					3
	6							9
7				2		4	3	
		5		8		7		
	2	8		7				6
	8							1
3					6			
				1	8			5

	3		7		2	4		
8		9	6					5
		7	8					
		1			3		4	9
5	4		9			8		
					5	6		
9					8	5		7
		8	3		6			1

Mit tesznek a mindennapokban azért, hogy óvjátok a Földet?

November 22-én a Déli épület felé sétálva sok buzgó emberen akadt meg a szemünk, akik lelkesen fákat ültettek, így ezen a héten ez a kérdés fogalmazódott meg bennünk: Nektek, természettudományi érdeklődésű hallgatónak mennyire fontos a környezetvédelem?

É&B

Kata (20, fizikus) gondolni szokott a környezettudatosságra, ez meg is nyilvánul olyan apróságokban, mint például mindig lekapcsolja a lámpát, ha kimegy a szobából, de nagyobb környezetvédő mozgalmakban sosem vesz részt.

Norbi (20, földtudomány) a szelektív hulladékgyűjtés mellett, arra is odafigyel, hogy még véletlenül se szemeteljen, mivel tudja, hogy sok anyag csak hosszú évek elteltével bomlik le.

Kitti (25, biológus) minden nap szelektíven gyűjti a hulladékot, például a műanyag palackot mindig a megfelelő hulladéktárolóba helyezi el.

Dexter

Sok sorozatot néztem, sokat nézek még most is, legyen az vígjáték, horror, dráma vagy akció. Azonban kevés az olyan, amelyet nem a megszokás miatt követek évadról-évadra. Hiszen én úgy vagyok vele, ha már valamit elkezdtem, akkor azt be is fejezem. De nyolc évad után, mikor már a szereplőgárda sem az eredeti, felmerül bennem a kérdés, hogy miért nem fejezték be egy hatalmas fináléval, mikor még volt rá alkalmuk?

Nemrég került kedvenc sorozataim közé a *Dexter*, amelyet továbbra is az izgalom és nem a megszokás miatt követek. Az első epizód után már függő lettem, hét évadot kellett minél gyorsabban bepótolnom, ami egy hét alatt sikerült is.

De, hogy miért is tetszik annyira? Sorozatgyilkosokat megállás nélkül üldöző, elkapni vágyó, különbnél különbné ügynökökről szóló sorozatokkal manapság tele van az összes tévécsatorna. Kevés olyan műsor jut azonban eszembe, ahol a gonosz lenne a főszereplő.

Ugyan a jóképű, törvényszéki vérelemző nem feltétlenül tekinthető rossz fiúnak. Bár ezzel az állítással vitatkozhatunk, hiszen mégiscsak szabadideje nagy részét pecázás helyett, gyilkolással tölti.

Annak érdekében, hogy teljesen megértsük Dexter mivoltát, a múltjában kell kutakodnunk. Egy súlyos gyermekkori trauma tette őt olyanná, amilyen ma. Édesanyja halála után nevelőszülőkhöz került. Miután rendőr nevelőapja rájött, hogy fia sötét oldalát eltörölni nem tudja, így megtanította kordában tartani, kontrollálni gyilkos vágyát, de mindezek mellett kiképzte arra is, hogyan tüntessen el tökéletesen minden nyomot maga után. Ennek köszönhetően 20 évnyi gyilkolás után még mindig

a miami rendőrség alkalmazottja anélkül, hogy bárki is gyanakodna rá.

Életében kevés az olyan ember, akit szeret. Ilyen a húga Debra, felesége Rita, mostohagyermekai Astor és Cody, valamint kisfia Harrison. Dexter számára a szeretet és a szerelem furcsa és idegen érzés. Egy időben azt hitte ő nem is képes rá. De az évadok előrehaladtával rájön, hogy benne is megvan a helye ezeknek az érzéseknek.

Ugyan főszereplőnk már túl van a harmadik x-en, mégis látjuk őt, úgy mond felnőni. Titkos életéből adódóan nem egyszer kell hazudnia szeretteinek. Tettei miatt olyanok szenvednek, akik semmi rosszat nem csináltak. Dextert pár év alatt több trauma éri, mint egy embert egész élete során. Próbál megváltozni, egy ponton komolyan elgondolkozik azon, hogy feladja magát és bevallja bűneit. Azonban valahogy – szerencsére – mindig kimász a csávából és folytatja azt, amihez a legjobban ért. Gyilkol.

Budafai Viki

mozizona@nyuz.elte.hu

elte éjszakai sport

2012/12/14 péntek
18:00-04:00-ig
Köszöntő: 20:00

ELTE Sporttelep
1117 Bogdánfy utca 10/B

**NEVEZZ EGYÉNILEG!
VAGY CSAPATBAN!**

Kosárlabda
Labdarúgás
Röplabda
Floorball

Aerobik night
Fight night
Spinning
Kviddics
Laser tag
TRX, Kettlebell
Éjszakai fejlámpás futás

Várjuk az ELTE Tanárokat,
Dolgozókat, és Alumni tagokat is.

Nevezési díj/fő:
ELTE: 800 Ft
ELTE Tanárok
Dolgozók
Alumni tagok: 800 Ft
Vendég: 1000 Ft

Érdeklődj és regisztrálj:

Web: ejszakaisport.elte.hu

Facebook: ELTE Éjszakai Sportnap

A szervezők a programváltozás jogát fenntartják!

